

Zdravlje u Ličko-senjskoj županiji

Pokazatelji zdravstvenog stanja stanovništva Ličko-senjske županije i rada zdravstvene djelatnosti**(Indicators of population health in Ličko-senjska county and the work of health care)**

Velimir John

Zavod za javno zdravstvo Ličko-Senjske županije

Sažetak

Jedna od važnijih zadaća Zavoda za javno zdravstvo je prikupljanje, obrada, analiza i interpretacija podataka iz svih relevantnih izvora, kako bi stvorio sliku zdravlja svoje županije, identificirao najvažnije zdravstvene probleme i utvrdio listu prioriteta za zdravstvene intervencije i programe.

U radu su prikazani neki opći podaci o županiji, demografski podaci, podaci o smrtnosti, te podaci o korištenju zdravstvene zaštite. Ličko-senjska županija je teritorijalno najveća županija u Hrvatskoj, s najmanjim brojem stanovnika, najrjeđom naseljenosti i najvećim udjelom starijih od 65 godina.

U sva tri vodeća uzroka umiranja u našoj županiji u posljednjih deset godina bilježimo kontinuirani porast, ali je on poprilično blag, osim za posljednju godinu promatranog perioda kada se pojavljuje neočekivani skok.

Mortalitet dojenčadi u razdoblju 1999-2008. je u većini godina bio iznad prosjeka Republike Hrvatske da bi 2000-2002, odnosno 2006-2008., bio na vrhu ljestvice mortaliteta dojenčadi među hrvatskim županijama. Provedbom obaveznih cijepljenja u našoj županiji već godinama postižemo zakonom propisan obuhvat a te rezultate potkrepljuje i pozitivna epidemiološka situacija. Odaziv na Nacionalne programe ranog otkrivanja raka dojke i raka debelog crijeva nije zadovoljavajući i ispod je zacrtanih ciljeva. Iako su razlozi nedovoljnog odaziva objektivne prirode, još uvijek ima prostora za poboljšanje situacije.

Broj stanovnika na jednog zdravstvenog djelatnika je među najvišima u Hrvatskoj i daleko nadmašuje hrvatski prosjek (154:84) za 2009. godinu.

Na području Ličko-senjske županije nalazi se jedna stacionarna bolnička ustanova - Opća bolnica Gospić i dva stacionara u sklopu Domova zdravlja Senj i Otočac sa po 10 postelja. Ove ustanove imaju s Hrvatskim Zavodom za zdravstveno osiguranje sklopljen ugovor o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite za bolesnike oboljele od akutnih bolesti. OB Gospić zbrinjava samo 29 % pacijenata područja županije, dok pretežna većina gravitira prema ustanovama susjednih županija i grada Zagreba. Ličko-senjska županija ima čak 5 Domova zdravlja (DZ Gospić, DZ Otočac, DZ Senj, DZ Novalja, DZ Korenica). Hitna medicinska pomoć je organizirana kao zasebna služba sa po pet timova hitne medicinske pomoći u Senju i Gospiću i 1,4 tima u Otočcu. 2009. godine je u djelatnosti opće/obiteljske medicine bilo registrirano 29 timova, od kojih je 16 ordinacija opće medicine bilo u zakupu. Odnos broja pregleda u primarnoj zdravstvenoj zaštiti i specijalističkih pregleda u Ličko-senjskoj županiji je 5,3:1 i daleko je povoljniji od hrvatskog prosjeka, 2,2:1. Porastao je broj liječenih pacijenata u OB Gospić, ali je duljina liječenja sve kraća, 2009. god.

Opći podaci o županiji:

Ličko-senjska županija najveća je hrvatska županija s ukupnom površinom od 5350 km² što iznosi 9,5% cjelokupnog teritorija Republike Hrvatske. Prema popisu stanovništva iz 2001. godine županija je imala 53.677 stanovnika (10 stanovnika po km²), što je s obzirom na veličinu prostora čini najrjeđe naseljenom županijom. U spolnoj strukturi je prilično izjednačena (49,3% muškaraca; 50,7% žena), dok u dobnoj strukturi ima karakteristike demografski starog stanovništva (veći udio starijih od 65 godina od hrvatskog prosjeka, odnosno manji udio mlađih od 14 godina od hrvatskog prosjeka). Prosječna starosna dob u županiji je 43 godine, što je nešto više od hrvatskog prosjeka (39,3 godine). Udio nepismenog stanovništva starijeg od 10 godina u našoj županiji je 3,2%, a u Hrvatskoj je 1,8%. Udio aktivnog stanovništva u Ličko-senjskoj županiji je niži nego u Republici Hrvatskoj (38,3%:44%) a udio uzdržavanog stanovništva je također niži od onog u Hrvatskoj (29%:33%). U inozemstvu je 2001. godine bilo registrirano 2681 stanovnika, odnosno 5% od ukupnog broja, dok taj udio u Hrvatskoj iznosi 5,6%.

U Ličko-senjskoj županiji je u popisu iz 2001. godine registrirano 19.364 kućanstava a prosječni broj članova po kućanstvu je iznosio 2,7, što je niže od hrvatskog prosjeka. Prosječna površina stana u Ličko-senjskoj županiji u popisu 2001. iznosila je 70,1 m² i bila je niža od hrvatskog prosjeka - 74,4 m². Udio poljoprivrednog stanovništva u ukupnom broju stanovnika naše županije je iznosio 5,8% i bio gotovo identičan onom u Hrvatskoj.

Prema podacima Državnog zavoda za zapošljavanje krajem prosinca 2010. U LSŽ broj nezaposlenih je iznosio 3357. Prosječna neto plaća je u Ličko-senjskoj županiji 2008. god. bila 4777 kuna i bila niža od prosječne neto plaće za Hrvatsku iste godine - 5161 kuna.

U sastavu Ličko-senjske županije su 4 grada (Gospić, Otočac, Senj i Novalja) i 8 općina (Brinje, Donji Lapac, Karlobag, Lovinac, Perušić, Plitvička jezera, Udbina, Vrhovine). Najveći grad i sjedište županije je Gospić. Većina stanovnika (cca 60%) živi u gradovima, koji zauzimaju 42% teritorija županije i imaju veću gustoću stanovništva po km² - 15,5 stan./km².

Prirodno kretanje stanovništva

Na osnovi podataka Državnog zavoda za statistiku u Ličko-senjskoj županiji je 2009. god. bilo 435 živorođene djece, a umrle su 824 osobe. Stopa nataliteta iznosila je 8,10/00 a stopa mortaliteta 15,40/00 te je prirodni prirast bio ekstremno negativan. Izrazito negativnom trendu prirodnog kretanja u našoj županiji pridonjela su mnogo ratna zbivanja 90-tih godina, kada se je stanovništvo smanjilo za cca 32.000, kao i nepovoljna dobna struktura sa velikim udjelom stanovnika starije dobi.

Demografskom oporavku se pridaje velika, sustavna pažnja, no s obzirom na navedeno očito je da će oporavak biti duži nego u drugim područjima.

Vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih) je u Ličko-senjskoj županiji niži nego u Hrvatskoj 2009. godine (52,8). Tijekom 2009. godine sklopljeno je u Ličko-senjskoj županiji 200 brakova a razvedeno je 38 brakova.

Vodeći uzroci smrtnosti u Ličko-senjskoj županiji

Od ukupno 824 umrle osobe u 2009. godini 85,1% (701 osoba) je bilo starije od 65 godina. Udio umrlih žena starijih od 65 godina iznosio je 92,8% (386 osoba) a udio muškaraca 77,2% (315 osoba). Stopa smrtnosti za dob iznad 65 godina bila je 57,6/1000 (za muškarce 61,9/1000 a za žene 54,4/1000).

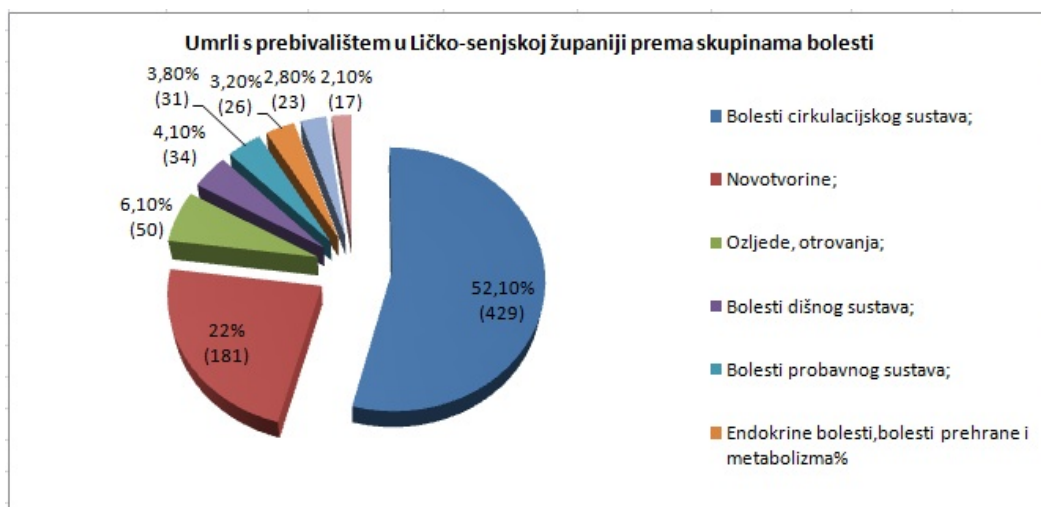
Bolesti cirkulacijskog sustava se već godinama nalaze na prvom mjestu rang ljestvice uzroka smrti u Ličko-senjskoj županiji a njihov udio je 2009. godine bio 52,06% među ukupno umrlima a stopa mortaliteta je te iste godine iznosila 729,2/100.000 stanovnika. Od tih je bolesti 2009. god. umrlo 429 osoba. Po tim pokazateljima LSŽ nalazi se značajno iznad hrvatskog prosjeka i među županijama sa najlošijom epidemiološkom situacijom. Također ne postoje naznake poboljšanja ove nepovoljne situacije.

Na drugom mjestu među uzrocima smrtnosti nalaze se maligne bolesti. Tako je 2009. godine od tih bolesti umrla 181 osoba, što čini udio od 22 % među ukupno umrlima, dok je stopa smrtnosti bila 337,2/100.000 stanovnika.

Treće mjesto rang ljestvice vodećih uzroka smrtnosti zauzimaju ozljede, otrovanja i posljedice vanjskih uzroka (XIX. skupina) sa 50 umrlih, udjelom od 6,1 % i stopom smrtnosti 93,2/100000 stanovnika (Grafikon 1. i Grafikon 2.)

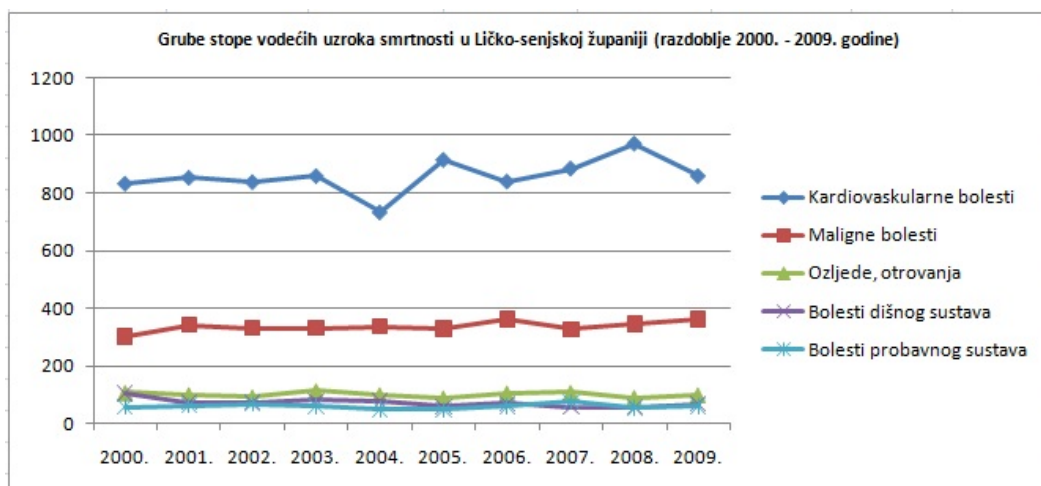
Grafikon 1.

Udio pojedinih skupina bolesti u ukupnom broju umrlih u Ličko-senjskoj županiji 2009. godine

Grafikon 2.

Kretanje stopa vodećih uzroka smrtnosti u Ličko-senjskoj županiji 2000.-2009. godine

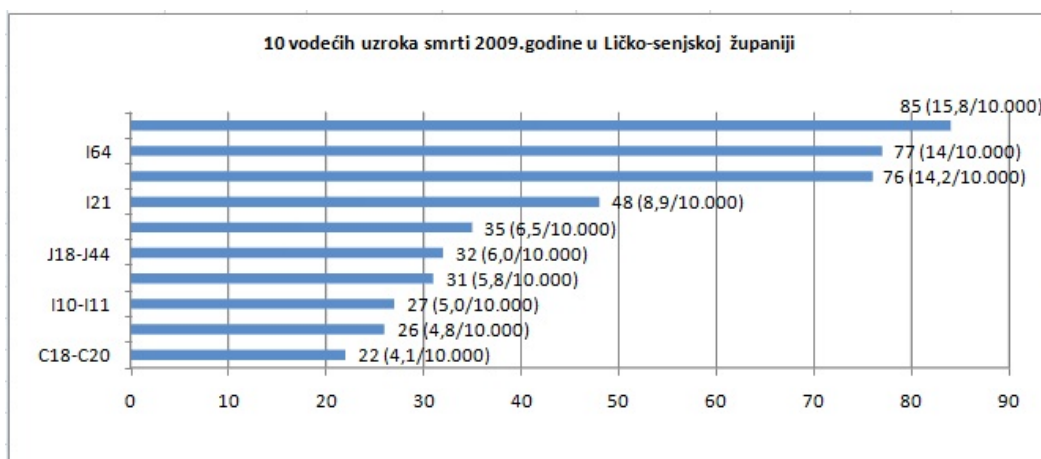

Najčešći pojedinačni uzrok smrti 2009.god. je insuficijencija srca od koje je umrlo 85 osoba (31 muškarac i 54 žena), na drugom se mjestu nalazi cerebrovaskularni inzulat sa 77 umrlih (21 muškarac i 56 žena), a na trećem ishemična bolest srca sa 76 umrlih (21 muškarac i 55 žena). 2009. godine je cerebrovaskularni inzulat po prvi puta zauzeo drugo mjesto, koje je godinama zauzimala ishemična bolest srca. Međutim, obrasci prema spolu ne slijede potpuno ovaj generalni obrazac. Tako je u žena na 1. mjestu smrt zbog cerebrovaskularnog inzulata, zatim ishemične bolesti srca i na 3. mjestu insuficijencije srca. Muškarci pak najčešće umiru od infarkta srca, zatim slijedi insuficijencija srca i na trećem mjestu rak pluća.

Rak debelog crijeva se u generalnom obrascu nalazi na četvrtom mjestu a šećerna bolest na petom. (Grafikon 3)

Grafikon 3.

Vodeći uzroci smrtnosti u Ličko-senjskoj županiji 2009. godine (apsolutni broj i grube stope (crude rate/10.000 st))

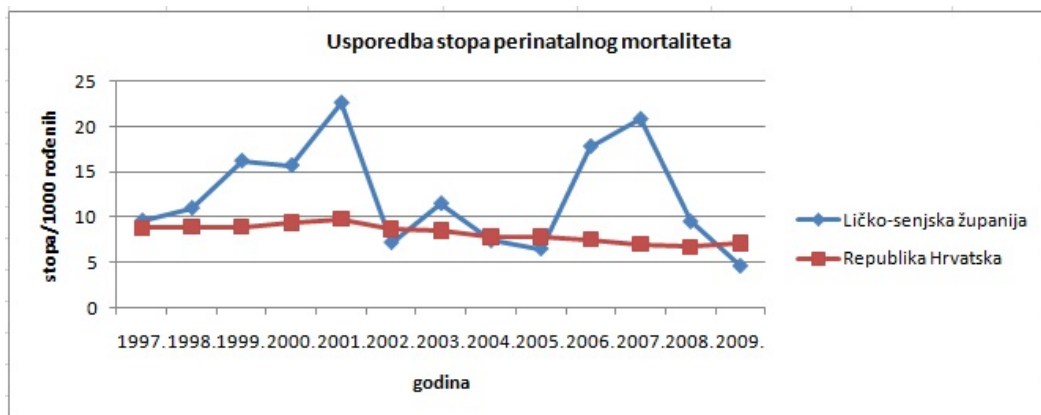

Perinatalni mortalitet i mortalitet dojenčadi u praćenju smrtnosti stanovništva su dva indikatora od posebne važnosti jer uz zdravstvenu situaciju neke zajednice ukazuju i na socijalno-ekonomske prilike i kulturološka obilježja. Jedan od tih pokazatelja je stopa perinatalnog mortaliteta koja se izražava na 1000 živorođene djece a uključuje smrt živorođenog djeteta (neovisno o težini) do 7 dana po porodu, te mrtvorodenu djecu nakon najmanje 22 navršena tjedna trudnoće, a tešku najmanje 500 grama

(nakon preporuke Svjetske zdravstvene organizacije radi mogućnosti međunarodnih usporedbi). Stope perinatalnog mortaliteta su u Ličko-senjskoj županiji u razdoblju 1995-2009. uglavnom značajno više od prosjeka Hrvatske, uz neke rijetke iznimke (1995., 2002., 2004.) koje koincidiraju sa izmjenama u definiciji tog indikatora. Perinatalni mortalitet za Ličko-senjsku županiju 2009. god. je iznosio 4,60/00 a za Hrvatsku 7,10/00. (Grafikon 4.)

Grafikon 4.

Usporedba stopa perinatalnog mortaliteta između Ličko-senjske županije i Republike Hrvatske za period 1997. do 2009.

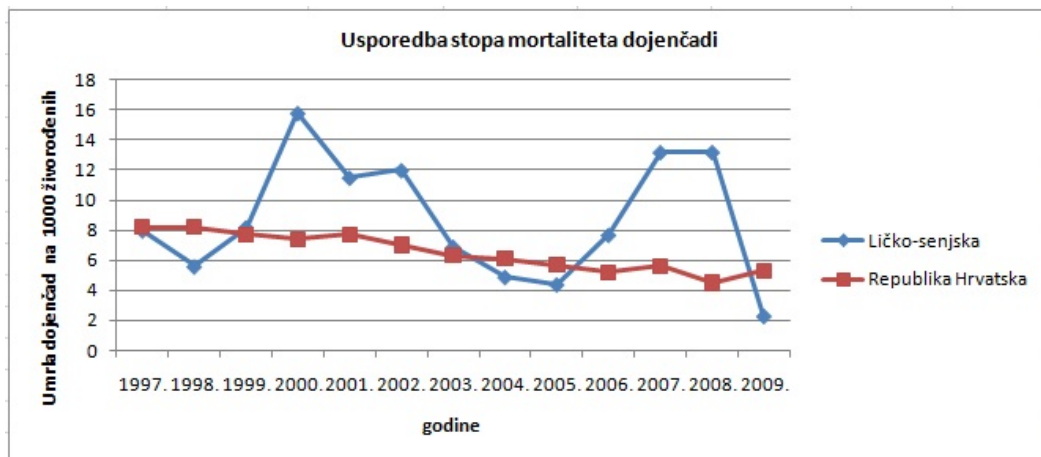

Jedan od najvažnijih pokazatelja zdravstvenog stanja, zdravstvene zaštite ali i socijalno-ekonomskih prilika neke zajednice je mortalitet dojenčadi. On pokazuje koliko živorođene djece umire u prvoj godini svoga života. Visok mortalitet dojenčadi je karakteristika nerazvijenih sredina, gdje dojenčad umire od infekcija i poremećaja prehrane, dok je nizak mortalitet karakteristika visoko razvijenih zajednica i posljedica je faktora na koje je vrlo teško djelovati (pr. kongenitalne malformacije). Hrvatska već spada u tu grupaciju zajednica.

Ličko-senjska županija u zadnjih deset godina sa izuzetkom 2004. i 2005. godine bilježi značajno više stope od hrvatskog prosjeka. To pomalo začuđuje s obzirom da je područje cijele županije dobro pokriveno i pedijatrijskom i ginekološkom skrbi u svim tri segmenta zdravstvene zaštite (primarnom, sekundarnom i tercijarnom). U 2009. godini je stopa dojenačkog mortaliteta u LSŽ iznosila neočekivanih 2,30/00 i bila među dvije najniže stope u Hrvatskoj (grafikon 5.)

Grafikon 5.

Usporedba stopa mortaliteta dojenčadi između Ličko-senjske županije i Republike Hrvatske za period 1997.-2009. godine.

Zdravstvene ustanove i djelatnici

Prema podacima Registra djelatnika u zdravstvu Hrvatskog Zavoda za javno zdravstvo na dan 31.12.2009. godine u Ličko-senjskoj županiji bilo je registrirano ukupno 348 zdravstvenih djelatnika zaposlenih u državnim i privatnim zdravstvenim ustanovama i privatnim ordinacijama. Broj stanovnika na jednog zdravstvenog djelatnika je među najvišima u Hrvatskoj i daleko nadmašuje hrvatski prosjek (154:84) Ono što posebno raduje da je u odnosu na prethodne dvije godine (2007., 2008.) porastao i ukupni broj zdravstvenih djelatnika (242;256;348) i posebno doktora medicine (60;65;85).

Na dan 31.12.2009. u Ličko-senjskoj županiji bilo je registrirano 11 zdravstvenih ustanova i 51 ordinacija privatne prakse. Najviše je bilo ordinacija opće/obiteljske medicine i stomatoloških ordinacija (po 16), zatim 10 zubotehničkih laboratorija, po 2 ordinacije kućne njege i rehabilitacije, 2 pedijatrijske ordinacije, 2 apoteke, te po 1 ordinacija medicine rada, ginekološka ordinacija i pneumoftizeološka ordinacija. Od tih 51 privatnih ordinacija 40 je u zakupu.

Rad i iskorištenost zdravstvenih kapaciteta

Djelatnost Primarne zdravstvene zaštite

Djelatnost PZZ u LSŽ 2009. god. je obavljalo 29 timova opće/obiteljske medicine i 3 pedijatrijska tima. Oni su zajedno skrbrili za 50.198 osiguranika. Ukupno je tijekom 2009. godine registrirano 249.673 posjeta (5 posjeta po osiguraniku) i 179.924 pregleda (3,6 pregleda po osiguraniku). Prosječno je jedan liječnički tim opće/obiteljske medicine skrbrilo za 1578 osiguranika, što je manje od hrvatskog prosjeka-1772, a pedijatrijski tim je skrbrilo za 1482 osiguranika, također manje od hrvatskog prosjeka-1528.

Najčešći razlozi posjeta liječnicima opće/obiteljske medicine u 2009. godini su bolesti cirkulacijskog sustava s 14.451 slučajeva i udjelom od 16,8%. Na drugom mjestu su bolesti dišnog sustava s 12826 slučajeva i udjelom od 14,9%, dok se na trećem mjestu nalaze bolesti mišićno-koštanog sustava sa 8782 slučaja i udjelom od 10,7%. Ovo je po prvi puta da bolesti cirkulacijskog sustava preuzimaju primat nad bolestima dišnog sustava, a kako se radi uglavnom o bolestima koje zahtijevaju dugotrajnu skrb i adekvatnu terapiju, kako su vodeći uzroci smrtnosti, njihovo izbijanje u prvi plan u primarnoj zdravstvenoj zaštiti daje im prioritarno mjesto među zdravstvenim problemima naše županije.

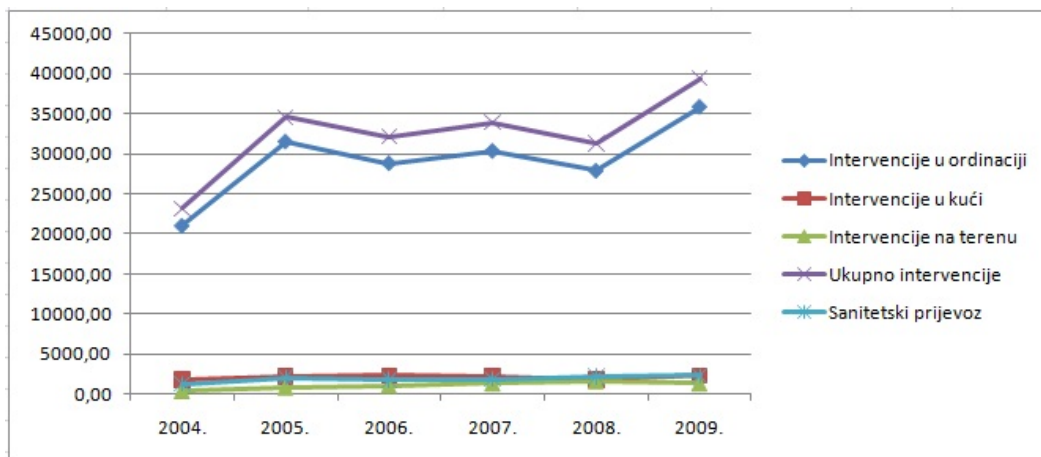
Djelatnost hitne medicinske pomoći (HMP):

U Ličko-senjskoj županiji (LSŽ) ugovorena je HMP pri Domovima zdravlja Gospić i Senj sa po pet timova HMP. U ostalim gradovima i općinama županije HMP pružaju timovi opće medicine u dežurstvima. Autocestu u sezoni pokrivaju 2 tima HMP Gospić na punktovima Perušić i Sveti Rok dok punkt Brinje pokriva tim HMP Doma zdravlja Otočac. Najveći broj posjeta ambulantom HMP

bilježe Senj i Novalja, primorski gradovi i značajni turistički centri.

Konstantan je trend povećanja intervencija u ordinacijama HMP ali također i u kući i na terenu. To povećanje slijedi i trend sanitetskog prijevoza. (Grafikon 6.)

Grafikon 6.
Intervencije i sanitetski prijevoz u hitnoj medicinskoj službi 2004.-2009.

Prema skupini dijagnoza zbog kojih je tražena HMP na prvom mjestu je skupina XVIII. odnosno simptomi, znakovi, abnormalni klinički nalazi s udjelom od 24,4%, slijede ozljede, otrovanja i posljedice vanjskih uzroka s 16,6% i na trećem mjestu bolesti dišnog sustava. To je unekoliko različita slika u odnosu na prethodnu godinu u kojoj su dominantna mjesta zauzimale bolesti dišnog i cirkulacijskog sustava.

Preventivna zaštita dojenčadi, predškolske i školske djece, te mladeži i studenata

U preventivnoj zdravstvenoj zaštiti dojenčadi i predškolske djece koju su obavljali timovi opće/obiteljske medicine i pedijatrijski timovi u 2009. godini obavljeno je ukupno 2282 sistematska pregleda i 1428 kontrolnih i ciljanih pregleda. U dojenčadi je obavljeno ukupno 1.973 preventivnih posjeta, što čini 4,5 posjeta godišnje po jednom dojenčetu u skrbi, što je gotovo identično hrvatskom prosjeku (4,8 posjeta).

U djece predškolske dobi obavljeno je ukupno 1.869 preventivnih posjeta (1,2 posjeta po malom djetetu), što je slično prosjeku Hrvatske (1 posjet po malom djetetu).

Preventivnu i specifičnu zaštitu školske djece i mladeži u Ličko-senjskoj županiji obavljala su 2 tima školske medicine iz županijskog Zavoda za javno zdravstvo, koji su imali u skrbi 4.156 djece iz osnovnih škola, 5.642 djece iz srednjih škola i 429 redovitih studenata.

U školskoj godini 2009/2010 u osnovnim školama bilo je provedeno ukupno 2.969 sistematska pregleda, uključujući i pregled za upis u prvi razred, 1.284 skrining pregleda i 167 kontrolnih pregleda. U istoj je školskoj godini u osnovnim i srednjim školama bilo provedeno 7.571 namjenskih pregleda.

Djelatnost školske medicine provodi i zdravstveni odgoj te brojne programe i projekte u cilju unapređenja zdravlja i prevencije bolesti ovog vrlo važnog segmenta populacije.

Djelatnost zdravstvene zaštite žena

U djelatnosti zdravstvene zaštite žena 2009. godine u Ličko-senjskoj županiji radila su 3 ginekološka tima, koji imaju ugovor s HZZO-m. Ugovoreni ginekološki timovi imaju u skrbi 17.639 žena od kojih je 2009. god. 11.959 koristilo usluge izabranih ginekologa. U Ličko-senjskoj županiji je veći broj žena u skrbi po jednom ginekološkom timu nego je to prosjek za Hrvatsku (5.880; 5.134).

Važan segment zdravstvene zaštite žena je zaštita trudnica. 2009. god. je registrirano ukupno 2.300 posjeta trudnica (2004. broj posjeta trudnica je iznosio 3.742), što čini 6,7 posjeta (pregleda) po trudnici. Prosjek broja pregleda po jednoj trudnici na razini Hrvatske iznosi 6 pregleda.

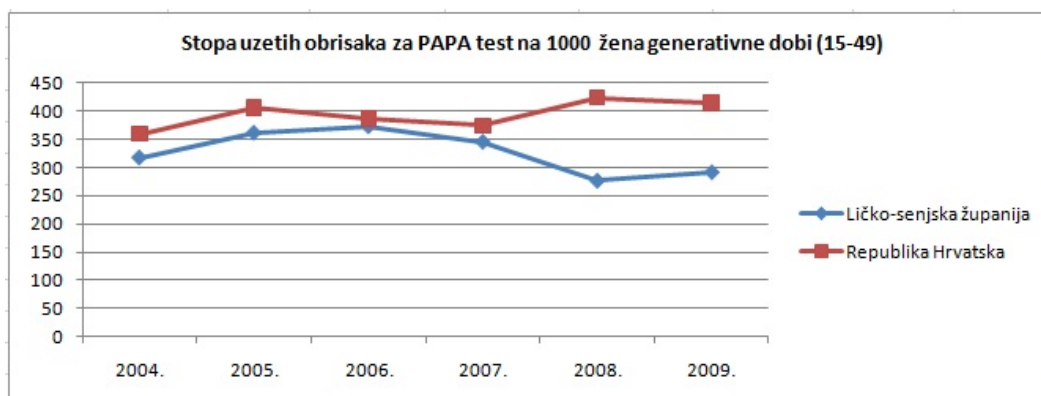
Zbog planiranja obitelji, u ginekološkim ordinacijama Ličko-senjske županije bilo je tijekom 2009. godine registrirano ukupno 1.209 posjeta. To je značajno povećanje u odnosu na 2004. godinu (722 posjeta).

U tijeku 2009. god. je registrirano 7.470 preventivnih pregleda, što čini 695 pregleda na 1000 žena fertile dobi. Iste je godine u Republici Hrvatskoj stopa preventivnih pregleda iznosila 938/1000 žena fertile dobi.

Tijekom 2009. god. u ginekološkim ordinacijama Ličko-senjske županije uzeta su 3.134 PAPA testova, te je njihova stopa iznosila 292/1000 žena fertile dobi, što je više nego prošle 2008. godine 277/1000, odnosno značajno manje od prosjeka za Hrvatsku u 2009. godini (414/1000 žena fertile dobi). (Grafikon 7.)

Grafikon 7.

Usporedba stopa uzetih obrisaka za PAPA test na 1.000 žena fertile dobi u Ličko-senjskoj županiji i republici hrvatskoj (ginekološke ordinacije koje imaju ugovor s HZZO-om).

Analizom pobola u djelatnosti zdravstvene zaštite žena vidimo da više od polovice udjela u ukupnom broju utvrđenih bolesti i stanja čine bolesti genitourinarnog sustava (61 %). Visoki udio ima i skupina XXI. koju čine druge okolnosti odnosno čimbenici koji utječu na zdravlje (23,3%). Sa znatno manjim udjelom slijede zarazne i parazitarne bolesti, novotvorine, te trudnoća, porođaj i babinje.

Djelatnost za zaštitu i liječenje zubi

Primarnu stomatološku zdravstvenu zaštitu u Ličko-senjskoj županiji 2009. godine pružalo je 18 stomatoloških ordinacija s ugovorom i 1 bez ugovora sa HZZO-m. One su imale u skrbi 41.477 osiguranika. Tijekom 2009. godine u toj je djelatnosti zabilježeno 43.841 posjeta (manje nego 2008.-45.516 posjeta).

Najčešće zabilježene dijagnoze su: zubni karijes (49%), bolesti pulpe i periapikalnog tkiva s udjelom od 19,04%, te ostali poremećaji zubi i ostalih struktura (12,5%).

Patronažna zdravstvena zaštita i djelatnost kućne njege

Patronažnu zdravstvenu zaštitu u Ličko-senjskoj županiji 2009. godine obavljalo je 13 patronažnih sestara, koje su tijekom 2009. godine obavile 17.408 posjeta, više nego 2008. god. kada je bilo 16.187 posjeta. Najviše posjeta bilo je kroničnim bolesnicima-12.316 (70,7%), zatim roditelji-1.399 (8,03%), novorođenčadi-1.291 (7,4%) i ostalim ženama-588 (3,4%).

Prema podacima Hrvatskog zdravstveno-statističkog ljetopisa u Ličko-senjskoj županiji ne postoji registrirana djelatnost kućne njege.

Specijalističko-konzilijarna djelatnost

Cjelokupna specijalističko-konzilijarna zdravstvena zaštita ostvaruje se u ambulantama Opće bolnice Gospić. Tijekom 2009. godine obavljeno je ukupno 34.180 pregleda. Najviše je specijalističkih pregleda bilo u specijalnosti Interne medicine-9.875 (28,9%), zatim Kirurgije 5.860 (17,1%), Oftalmologije 5.406 (15,8%) i Neurologije-4041 (11,8%).

Najčešći razlozi posjeta liječnicima u specijalističkim ambulantama 2009. godine su bolesti cirkulacijskog sustava-7372 (21,7%), koje su i najveći zdravstveni problem Ličko-senjske županije, slijede bolesti oka i očnih adneksa-4275 (12,6%), te ozljede, otrovanja i posljedice vanjskih uzroka-3.392 (10,0%). Premda broj specijalističkih pregleda raste iz godine u godinu, u Ličko-senjskoj županiji postoji značajno povoljniji omjer broja pregleda u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u odnosu na specijalističke preglede (na svakih 7,6 pregleda u djelatnostima PZZ obavljen je 1 specijalistički pregled u LSŽ, dok je u Hrvatskoj taj omjer 1,9:1).

Stacionarna zdravstvena zaštita

Opća bolnica Gospić ima samo akutne bolničke krevete i to ukupno 114 kreveta, odnosno 2,12 kreveta na 1000 stanovnika (prosjek za Hrvatsku iznosi 1,70 na 1000 stanovnika). Isprva je broj bolničkih kreveta rastao od 95 1996. do 145 1999. sa 4.475 ispisanu bolesnika, da bi potom uslijedio kontinuirani pad do današnjih 114 kreveta i 4586 ispisanu bolesnika. Shodno tome skraćena je prosječna dužina liječenja, koja je 1989. iznosila 9,3 a 2009. god. 6,4 dana. Godišnja zauzetost postelja iznosi 256 dana, iskorištenost postelja 70,3%, a interval obrtaja (broj dana nekorisćenja kreveta između dva pacijenta) iznosi 2,7 dana. (Tablica 1.).

Tablica 1.

Ispisani bolesnici, broj doktora, dana bolničkog liječenja, i prosječne dužine liječenja tijekom 2004. do 2009. u Općoj bolnici Gospić.

	2004. OBG	2005. OBG	2006. OBG	2007. OBG	2008. OBG	2009. OBG	2009. HR
Broj kreveta	108	114	114	114	114	114	15999
Broj doktora	15	15	15	17	16	17	4778
Ispisani bolesnici	4461	4703	4776	4572	4801	4586	659665
Dani liječenja	29450	30398	28895	26373	28433	29235	4851841
Dužina liječenja (dani)	6,6	6,46	6,05	5,77	5,92	6,37	7,36

Od ukupnog broja hospitalizacija bolesnika s prebivalištem u Ličko-senjskoj županiji u 2009. godini (8.854, bez poroda, rehabilitacije i prekida trudnoće), svega 30,57% bolesnika bilo je hospitalizirano u Općoj bolnici Gospić kao domicilnoj bolnici (najmanji postotak od svih županija).

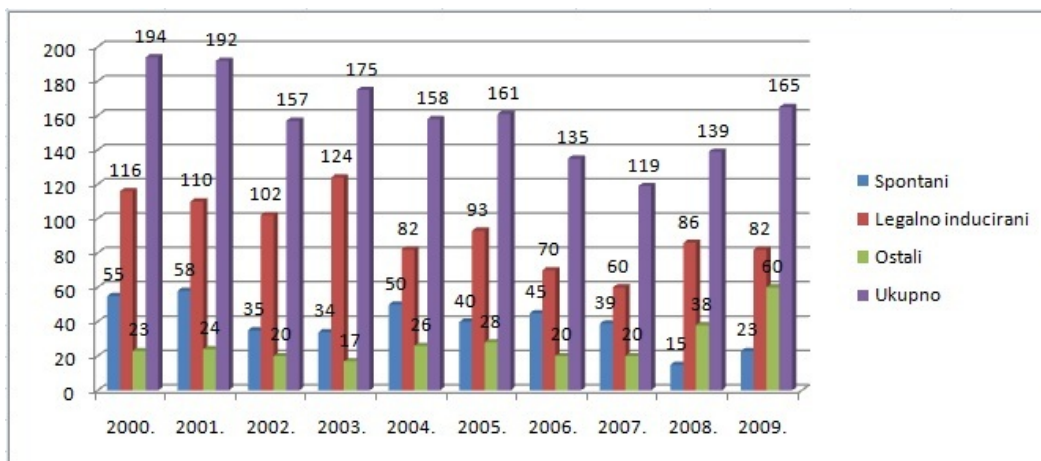
Najčešći razlog hospitalizacije u OB Gospić su bolesti srca i krvožilnog sustava, među kojima najveći udjel ima srčana insuficijencija. Slijede žučni kamenci te displazija vrata maternice. Kada uzmemo u obzir samo hospitalizirane u dnevnoj bolnici, tada dominira astma i akutni bronhitis, te infektivne upale tankog i debelog crijeva, dakle akutna stanja koja se nakon eventualne terapijske intervencije mogu tretirati u vlastitim domovima.

Tijekom 2009. godine u OB Gospić registrirano je 309 poroda, i to predstavlja povećanje od 11% u odnosu na 2008., kada je registrirano 275 poroda. Treba napomenuti da broj poroda na ginekološkom odjelu OB Gospić ne znači i ukupan broj novorođenih u županiji, jer se dio poroda obavi i u rodilištima u Zagrebu, Rijeci i Zadru. Broj živorođenih 2009. u LSŽ bio je 435 što je u odnosu na 417 živorođenih 2008. godine povećanje od 4,1%. U 309 poroda rođeno je 312 djece (bilo je 3 blizanačke trudnoće). Po načinu završetka, spontanij vaginalnih poroda je bilo 266 (86 %), a 43 žene su rodile carskim rezom (13,9%) Udjelom dovršenja poroda carskim rezom nalazimo se ispod hrvatskog prosjeka za 2009. godinu (17,7%).

U općoj bolnici Gospić u 2009. godini je registrirano 117 prekida trudnoće, što je više nego 2008. kada ih je bilo 113. Najviše je bilo legalno induciranih-51; 43,6%, zatim ostalih prekida trudnoće-44; 37,9%, dok je udio spontanij prekida trudnoće iznosio 22; 18,8%. U posljednjih 10-tak godina bilježimo trend smanjenja prekida trudnoće, uz izvjesne oscilacije. 2000. godine je u Općoj bolnici Gospić registrirano ukupno 194 prekida trudnoće od kojih je spontanij prekida bilo 55 (28,4%), legalno induciranih 111 (59,8%) te ostalih 23 (11,9%). (Grafikon 8.)

Grafikon 8.

Prekidi trudnoće prema vrsti u Ličko-senjskoj županiji 2000. - 2009. godine.

Izvor podataka:

Zdravstveni ljetopisi Ličko-senjske županije 2007-2009., Zavod za javno zdravstvo Ličko-senjske županije.
 Hrvatski zdravstveno statistički ljetopisi 1998-2009., Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Kontakt:

dr.sc. Velimir John, dr.med., specijalist epidemiolog
 ZZJZ Ličko-senjske županije
 Gospić, Ulica Senjskih žrtava 2
 Tel. 053 573 432, fax. 053 575 122
 e-mail: velimir.john@gmail.com